

az ottani mennyiség tanára, ki a világon egyik legkitünőbb képviselője ezen tudománynak: 10,000 rubelt kap; lehetetlen be nem látnunk, hogy a mi műegyetemi tanáraink nagyon gyengén vannak fizetve; és hogy műegyetemi tanárainkról nagyon méltányosan gondoskodunk, hogyha az 1800 frt rendes fizetést 2500 frtra emeljük föl, és én kérem a t. házat, ne méltóztassanak e javításokat a műegyetemi tanároktól megvonni. Azt hiszem továbbá, hogy ipar- s kereskedelmi, technikai tudományok művelése kell, hogy fölbresztessék; kell, hogy ez új lendületet kapjon, s a nemzet gondolkozásával megegyeztessék, mert azon meggyőződésben vagyok, hogy a jogi tudományok kizárólagos művelése föntartja ugyan a hazában a jog- és alkotmányos érzületet, mely megövi a hazát és biztos vezérfonalat ad kezébe; de a nemzetet anyagilag virágzóvá és nagygyá soha nem fogja tenni: ezt csak a kifejtett kereskedelem, ipar és a helyes irányban vezetett közlekedés teheti, és e végett arra kérem a házat, ne vonja meg azoktól, kik az ifjuság ez irányban való nevelésére vannak hivatva: a főnebbi díjazást. *(Helyeslés.)*

Bujanovics Sándor jegyző: *(újra olvassa Szentpály Jenő határozati javaslatát.*

„Határozati javaslat. Beadja Szentpály Jenő.

Tekintve azt, hogy az elhunyt vallás- és közoktatási miniszter ur által beterjesztett s a Budai József-műegyetem újjászervezésére vonatkozó törvényjavaslat életbeléptetése s az abban tervezett új épület föllállítása évek lefolyása előtt alig várható: már pedig ettől a műegyetem kellő szervezésének egyéb alkatrészeit, illetőleg ezeknek fogantatását fölfüggeszteni sem a magyar technikai szakértők kiképzése szempontjából észszerű nem lenne, sem pedig hazánkban az anyagi jólét egyik alapföltételére, az ipar fejlődésére, mindaddig számot nem tarthatunk, míg a szükséges technikai tan- és szakerők fölött bőven nem rendelkezünk;

tekintve továbbá azt, hogy mily káros és megalázó az országra nézve, szellemi erők és képesség tekintetében, sokáig a külföldtől függeni:

ugyanazért utasítatik a vallás és közoktatási miniszter, hogy:

1. A budai József-műegyetemnek az 50-es években létesített s maig is föntartott absolutisticus szervezetét, — mely a tanári testület egyes tagjainak jótékony működését megsibbasztja; mely mellett azon tudományosan képzett, önálló gondolkozású férfiakból álló testület valódi közakarata, — melyre az országgyűlésnek, mint a kormányoknak, az újjászervezés küszöbén, oly nagy szüksége van, nem nyilvánulhat: — megszüntesse s a külföld és a lajthántúli tartományok példájára a tudományos egyeteméhez hasonló igazgatást adjon

neki és azt, valamint a végleges organisatio mindazon intézkedéseit életbeléptesse, melyek nincsenek a műegyetem új épületének föllállításával mulhatatlanul egybekapcsolva.

2. Miután a képviselőház a múlt 1870. évi február 28-án hozott határozata által a műegyetemnek már az 1870—71-iki iskolai évben oly karba helyezését rendelte el, hogy a magyar ifjak itthon kiképezhessék magukat; de ez mindaddig elérhető nem lévén, míg az intézet a budai várban van: a műegyetemet már a jövő 187 $\frac{1}{2}$ -ik iskolai év kezdetéig más alkalmas helyiségbe Pestre helyezze.

3. Hogy a reáltanodák s a műegyetem ügyei kellő szakértelemmel gyorsan elintéztethessenek s a külföldi technikai tanügy kellő figyelemmel kísértessék: a közoktatási miniszterium kebelében egy technikai osztály alakíttassék.

A műegyetemi tanárok fizetését még az 1871. évben legalább az egyetemi tanárok részére, országgyűlési meghatalmazás által biztosított nagyobb jövedelem mérvéig, azaz 2500 frtig s 400 frt szállásbérig fölemelje és erre vonatkozólag póthitelt terjeszzen a ház elé.

Pártolják: Halassy Gyula, Farkas Gyula, Jurka Bazil, Pásztélyi János, Lónyay Gábor, gr. Vay Ádám, Bánó József, Pászt Vilmos, Zmeskál Zoltán, br. Perényi Zsigmond, Wirkner Lajos, Barcsay Kálmán, Lónyay József, Benedikty Albert, Brogyányi Vincze, Szepessy Gyula, Bay Ferencz, Hoffmann Pál, Ernuszt Kelemen, Hódossy Imre, Dienes József, Boros Pál, Ormós Sándor, gr. Csáky Tivadar, Petrovay Ákos, Szüllő Géza, Hrabár Manó, Barcsay Ákos.

Ivánka Imre: T. ház! Az előttem szóló t. képviselő ur indítványát fő részeiben pártolom s ismételve igen figyelmebe ajánlom — mint a múlt évben tettem — a t. háznak az ebbeli intézkedések szükségét. Azon vállalatok, amelyeknek a technikusokra mulhatatlanul szükségök van: naponta érzik azt, hogy nincsen elegendő egyén és így — ismét kiteszem magamat talán e nyilatkozat által a megtámadásnak — kénytelenek a helyeket idegenekkel betölteni, kiket azután nem fognak eltávolíthatni, s ezen helyek el levén foglalva: a magyar ifjuság s a magyar mérnöki kar károsításával lesznek betöltve. Az olyan eljárás, mely csak darabonkint adogatja azt, amire rögtön szükség van: az én felfogásom szerint helytelen. Azon indok, mely a múlt évben talán némi előzetes ígéretekre lett alapítva, hogy t. i. a műegyetemnek föllállítása Budán mintegy forcíroztatott: elenyészett. Mindenki, a ki e tárggyal komolyan foglalkozott: el fogja ismerni azt, hogy sokkal czélszerűbb, ha a műegyetem Pesten és pedig az egyetemhez minél közelebb fog elhelyeztetni,